

A
MAGYAR VILÁGNÉZET

ÍRTA:

KARÁCSONY SÁNDOR

B U D A P E S T , 1 9 4 1

Tartalomjegyzék.

<i>Előszó</i> — — — — —	Oldal
<i>A magyar világnézet</i> — — — — —	V
	IX

MÚLT (A NÉP)

a) *Amilyennek megismertük őket*

Nagyszalontai gyűjtés (P. Sz. 1925) — — — — —	3
Nagyszalonta nevezetes város (E. 1925) — — — — —	6
Dr. Illyés Endre: A magyar református földművelő nép lelki élete, különös tekintettel vallásos világára (Népünk és nyelvünk 1932) — — — — —	10
Szendrey Ákos: A közigazgatás népi szervei (P. Sz. 1929) — — — — —	15
vitész Málnási Ödön dr.: A régi magyar juhászat (P. Sz. 1929) — — — — —	15
Szendrey Zsigmond: Magyar népszokások a fonóban (P. Sz. 1929) — — — — —	16
Dr. Györffy István: Takarás és nyomtatás az Alföldön (P. Sz. 1929) — — — — —	16
Ecsedi István: Hortobágyi pásztor- és betyárnóták (E. 1927) — — — — —	17
Ecsedi István: Hortobágyi életképek (E. 1927) — — — — —	17
Kiss Lajos: A szegény ember malaca (M. I. 1930) — — — — —	18
Kiss Lajos: A szegény ember élete (M. I. 1939) — — — — —	18
Ferenczy Ferenc: Magyarok vagyunk (P. Sz. 1939) — — — — —	21

b) *Ahogy szolgálni próbálnak nekik*

A magyar nép irodalmi könyvtára (P. Sz.) — — — — —	23
Csendes Esték (M. I. 1931 + P. Sz. 1931) — — — — —	23
Tompa Mihály válogatott költeményei (P. Sz. 1929) — — — — —	25
Magyar költők. Szemelvények 700 esztendő dalterméséből (P. Sz.) — — — — —	26
Dr. Szombatfalvy György: Társadalomrajzi feladatok az Alföldön (P. Sz. 1931) — — — — —	27
Buday György: A szegedi tanya problémái (P. Sz. 1931) — — — — —	27
Buday György: Ifjúságunk nevelési feladatai és az alföldi rádióleadó (P. Sz. 1929) — — — — —	29
Kornis Gyula: A felső mezőgazdasági iskola (P. Sz. 1925) — — — — —	30
Szociálpolitikai évkönyv. (P. Sz. 1930) — — — — —	32

c) *A mi népfőiskolánk*

Irodalmi nevelés az Iskolánkívüli Népművelésben (Éb- resztő 1936) — — — — —	36
Mikszáth Kálmán: A Ponci bűnhődése — — — — —	37
Mikszáth Kálmán: Öreg szekér, fakó hám — — — — —	39
Irodalmi kóstoló (KLE. NSz. kiadása 1939) — — — — —	42
Mikszáth Kálmán: A fekete kakas — — — — —	44
Baksay Sándor: Patak banya — — — — —	45
Komáromi János: Hé, kozákok! — — — — —	45

Paulini Béla: Háry János — — — — —	45
Maróthy Jenő: Szeptembertől márciusig — — — — —	46
Nyirő József: Úz Bence — — — — —	46
Tamási Aron: Ábel a rengetegben — — — — —	46
Tersánszky J. Jenő: Legenda a nyúlpaprikásról — — — — —	47
Szabó Pál: Emberek — — — — —	47
Móra Ferenc: Ének a búzamezőkről — — — — —	47
Csokonai Vitéz Mihály — — — — —	48
Petőfi Sándor — — — — —	48
Arany János — — — — —	48
Ady Endre — — — — —	48
Oláh Gábor — — — — —	49
Szép Ernő — — — — —	49
Erdélyi József — — — — —	50

d) *Amilyenek ők maguk*

Szabó Pál (P. Sz. 1931) — — — — —	51
Nagyatádi Szabó István (R. F. 1932) — — — — —	59
Nagy Lajos 1875—1938 (M. I. 1938) — — — — —	62
A földesi hamis százpengősök (R. F. 1933) — — — — —	64
Elkallódó tehetségek (M. I. 1933) — — — — —	65
Tóth István béres és a numerusz klauzusz (M. I. 1927) — — — — —	68
Kántor úr szőlleje (M. I. 1928) — — — — —	69
Edit és Tibor (M. I. 1928) — — — — —	71
Pokolfélegyháza (M. I. 1929) — — — — —	73
Földhöz ragadt szegény ember (M. I. 1929) — — — — —	76

JELEN (A SZOFOKRÁCIA)

a) *Akikkel vitatkoztunk*

Farkas Gyula: a magyar romantika (P. Sz. 1930) — — — — —	83
Válasz Hencze Bélának (P. Sz. 1931) — — — — —	90
Irodalomtörténetírásunk nehéz órái (P. Sz. 1927)	
Dr. Gulyás József: Csokonai tanulmányok — — — — —	101
Szabó Richárd: Endrődi Sándor — — — — —	101
Dr. Kristóf György: Három jellemzés — — — — —	101
Szigetvári Iván: Kisebb munkák (P. Sz. 1926) — — — — —	104
Horváth János: Petőfi Sándor (P. Sz. 1926.) — — — — —	107

b) *Akiket letté hagyunk*

Dr. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliografiája (P. Sz. 1929) — — — — —	108
Császár Elemér: A magyar irodalomtörténet százéves fejlődése (P. Sz. 1929) — — — — —	108
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde (P. Sz. 1929) — — — — —	109
Pintér Jenő: Váczy János I. tag emlékezete (P. Sz. 1929) — — — — —	109
Mikes Kelemen: Törökországi levelei (P. Sz. 1930) — — — — —	109
Kristóf György: Erdély Széchenyi Istvánja (P. Sz. 1929) — — — — —	110
Kristóf György: Bethlen Gábort dicsőítő enyedi hangok (P. Sz. 1929) — — — — —	110
Pukánszky Kádár Jolán: A magyar népszínmű bécsi gyökerei (P. Sz. 1930) — — — — —	110
György Lajos: Két dialógus régi magyar irodal-	

munkban (P. Sz. 1929) — — — — —	111
Egy állítólagos Pancsatantra-származék irodalmunkban (P. Sz. 1929) — — — — —	111
Andrád Sámuel elmés és mulatságos anekdotái (P. Sz. 1930) — — — — —	111
A magyar anekdota története és egyetemes kapcsolatai (P. Sz. 1935) — — — — —	112
Székfű Gyula és R. Kiss István könyve (M. I. 1930) —	115
c) <i>Akiktől tanultunk.</i>	
Földessy Gyula: Tanulmányok és élmények az irodalomtörténet, esztétika és filozófia köréből (P. Sz. 1934)	116
Horváth János (P. Sz. 1928) — — — — —	122
JÖVŐ (AZ IFJÚSÁG)	
a) <i>Örök magyar diákok üzenete</i> (P. Sz. 1930) — — — —	
Móricz Zsigmond: Forr a bor (P. Sz. 1932) — — —	139
Légy jó mindhalálig (M. I. 1922) — — — — —	142
A pataki diákvilág anekdotakincse (P. Sz. 1930) — —	143
b) <i>Örök magyar professzor üzenete.</i>	
Hatvani István élete és művei (P. Sz. 1931) — — —	147
c) <i>Mai magyar professzorok üzenete.</i>	
Imre Sándor (P. Sz. 1928) — — — — —	151
A családi nevelés főkérdései (P. Sz. 1926) — — —	156
Neveléstan (R. F. 1928) — — — — —	160
Makkai Sándor: Aratás (P. Sz. 1930) — — — — —	165
Magunk revíziója (P. Sz. 1931) — — — — —	163
Magyar nevelés, magyar műveltség (P. Sz.) — — —	173
Táltos király és Sárga vihar (P. Sz. 1935) — — —	173
Vajthó László: Hunyadi, Bessenyei György által (P. Sz. 1932) — — — — —	187
Bessenyei György: Tariménes utazása (P. Sz. 1930) —	187
Magyar irodalmi ritkaságok — — — — —	188
„ „ „ XII., XX. füzet (P. Sz. 1932)	183
„ „ „ (P. Sz. 1933) — — — — —	191
„ „ „ XXVIII—XXX. füzet (P. Sz. 1935) — — — — —	194
Milotay István: A függetlenség árnyékában (P. Sz. 1930)	197
R. Vozáry Aladár: Elszállt a turul (P. Sz. 1931) — —	202
Szalatnai Rezső: Van menekvés (P. Sz. 1932) — — —	206
d) <i>Mai magyar diákok üzenete.</i>	
Megnőttek és elindulnak. Kassák Lajos regénye. (D. 1931) — — — — —	211
Kiss István: Hála Istennek vége az ifjúságnak (P. Sz. 1933) — — — — —	213
Fáber Kovács Gyula: Ballag már a vén diák (P. Sz. 1932)	216
Homann Károly: A félszemű medve (E. 1927) — —	218
Látos Sándor: Nádtetők alatt (Előszó. 1933) — — —	219
Napnyugati madarak. Képes Géza műfordításai. —	220
e) <i>A mi üzeneteink</i> (E. 1922—1930).	
A jövő költészete — — — — —	226
A jövő költője — — — — —	243
Az Erő januári száma (E. 1924) — — — — —	252
Diákok Lapja. Válasz egy fiatal szerkesztőnek (E. 1926)	253

Tovább adott jótanács. (Védjük nyelvünket. 1941) —	257
f) <i>Ifjúsági irodalmunk</i> (Reformáció, 1936) — — — —	260
Néhány ifjúsági könyv.	
Barcsay Károly: Költők, írók jellemrajza (E. 1927)	272
Bartha József: Két nemzedék magyar irodalma (E. 1927)	272
Timár József: Magyar nyelvi és irodalmi összefoglalások, költői remekművek (E. 1929) — — — —	272
Három cserkész Afrikában (E. 1929) — — — —	273
Palle Huld: 44 nap alatt a föld körül (E. 1929) — —	273
Madárka. 102 magyar népdal. (V. L. 1935) — — —	274
Molnár—Lajtha: Játékország (P. Sz. 1929) — — —	275
Temesy Győző: A csejjenek romlása. I. (P. Sz. 1929)	276
II. (E. 1929)	278
Szürke Bagoly: Két kicsi hód (M. I.) — — — —	278
Nagy Sándor: Múltak tarlóján (E. 1927) — — — —	279
Könny és mosoly (E. 1927) — — —	279
Wilhelm Speyer: Gimnazisták (E. 1929) — — —	279
Gustav af Gejerstam-Leövey: Fiaim (E. 1927) — —	280
Jack London: Jeromos és Mihály (E. 1927) — — —	280
Noszlopy Aba Tihamér: Levente (E. 1927) — — —	280
Okos Gyula: Templomszentelés az elszakított délen (P. Sz. 1929) — — — — — — — — — —	281

IDŐTLEN IDŐ (A MAGYARSÁG)

a) <i>A magyar faj</i> (Szőnyi S.: Tanító beszédek. Kókai. 1924)	285
b) <i>A magyar lélek nevelése</i> (Magyar Út, 1940) — — —	295
c) <i>Magyar cserkésznevelés.</i>	
Hogy lehetne a cserkészletbe több magyarságot belevinni? (V. L. 1928) — — — — — — — — — —	303
Regős nevelés (Regős-katé. Cserkészszövetség kiad.)	
a) Népese és népdal cserkészek és cserkészregősök praxsisában — — — — — — — — — —	307
b) Cserkészelvek a magyar nép szolgálatában — —	311
Program — — — — — — — — — —	317
d) <i>Épülj fel, izmosodj meg, gondolat.</i>	
A magyar híd (R. É. 1940) — — — — — — — — — —	321
A Szent korona tana (R. F. 1928) — — — — — — — — — —	323
István, a reformátor (R. É. 1940) — — — — — — — — — —	325
e) <i>Libertás-e vagy kongó?</i>	
A Rákóczi probléma megoldási kísérlete (R. É. 1935)	329
„Mosti“ március, örök március (R. É. 1940) — — —	322
A magyar március örök igaza (R. É. 1941) — — —	335
f) <i>Szentistváni állameszme.</i> (Hankiss—Novágh; Fényjelek, 1940).	
I. A vérszerződés — — — — — — — — — —	338
II. A végtelen „itt“ parancsa — — — — — — — — — —	339
III. Az örök „most“ parancsa — — — — — — — — — —	341
IV. A magyar feladat — — — — — — — — — —	345
V. A szentistváni gondolat — — — — — — — — — —	346
<i>Tartalomjegyzék</i> — — — — — — — — — —	349

(Rövidítések: M. I. = Magyar Ifjúság. P. Sz. = Protestáns Szemle. D. = Diákvilág. E. = Az Erő. V. L. = Vezetők Lapja. R. F. = Református Figyelő. R. É. = Református Élet.)

